

ZUID: EXTRA AANDACHT, GEEN APART BUREAU

Een reactie van de SP op de voortgangsrapportage NPRZ 2014 en het uitvoeringsplan NPRZ 2015-2018.

**SP fractie Rotterdam
16 april 2015**

ZUID: EXTRA AANDACHT, GEEN APART BUREAU

1. INLEIDING

Het NPRZ bureau stelt dat verbeteringen op Rotterdam Zuid (en met name in de zogenaamde focus-wijken in Charlois en Feijenoord) een kwestie van lange adem zijn. Dat is waar. De gemeente Rotterdam moet wat de SP betreft langdurig en intensief blijven investeren om reële problemen in wijken met veel sociale achterstanden aan te pakken. Dat moet op Zuid, maar ook in wijken op Noord waar dit nodig is, zoals Bospolder, Tussendijken, het Oude Noorden en Crooswijk. Tegelijkertijd dreigt het verhaal van de 'lange adem' langzamerhand een bezweringsformule te worden die bewoners van de betrokken wijken demotiveert in plaats van enthousiast maakt.

Het rapport Deetman-Mans waarmee het NPRZ begon dateert van 2010. Inmiddels zijn we vijf jaar verder. De voorganger van het NPRZ, het Pact op Zuid, begon in 2006 en had dezelfde invalshoek: lange adem, investeren, verbeteren. En daarvoor en/of tegelijkertijd waren er de 'Vogelaarwijken', de probleemcumulatiegebieden, de pracht- en krachtwijken. Al met al is bewoners op Rotterdam-Zuid al meer dan dertig jaar beloofd dat de overheid zou helpen om de sociale problemen aan te pakken. Maar de balans is schraal en zuur. Alle objectieve cijfers wijzen eerder naar beneden dan omhoog. Meer mensen op Zuid werkloos, meer mensen met schulden, meer woningen die hoognodig opgeknapt moeten worden.

De balans van het NPRZ is tot nu toe niet positief. Het heeft geen nieuw elan op Zuid gebracht. Geen positieve beweging. Het NPRZ vervult na enkele jaren een marginalere rol dan het Pact op Zuid waar terecht veel kritiek op was ooit heeft gedaan.

Hoe komt dat? Een aantal belangrijke overkoepelende punten:

- De economische crisis en de bezuinigingen van het rijk en de gemeente hebben de sociale positie van bewoners van Zuid de afgelopen jaren verslechterd. Hogere werkloosheid, minder wijkvoorzieningen, tekort aan inkomen, hogere woonlasten en een groeiende schuldenproblematiek. Daar tegenover is er veel bezuinigd op het gebied van welzijn, armoedebestrijding en dienstverlening ook op Zuid.
- Voor zover er sprake is van een 'visie' bestaat die uit de wens om de bevolkingssamenstelling op Zuid te veranderen: minder bewoners met lage opleiding en laag inkomen (Rotterdamwet) en meer middenklasse. Daardoor wordt het NPRZ door het grootste deel van de bewoners op Zuid niet gezien als iets van hen, er is geen betrokkenheid, er is zelfs nauwelijks bekendheid met het programma.
- Er is zowel door de gemeente als door het rijk nauwelijks met harde euro's geïnvesteerd in Rotterdam Zuid. Hooguit is er 'minder minder' geïnvesteerd door bijvoorbeeld de verzachting van de verhuurdersheffing voor het gebied. Voor veel van de ambities (met name voor de peiler wonen) ontbreekt financiële dekking.
- Deetman en Mans hadden kritiek op het Pact op Zuid waar volgens hen te weinig sprake was van een 'gedragen visie' en een eenduidige regie bij de verschillende 'partners': gemeente, corporaties, deelgemeentes, bewoners, onderwijs en welzijn. Dat resulteerde in een ongerichte projecten-carrousel. Met het NPRZ is die situatie er niet beter op geworden. Het programmabureau NPRZ lijkt als een eilandje te functioneren, de gebiedscommissies op Zuid worden niet betrokken en nauwelijks geïnformeerd over de activiteiten van het NPRZ.
- Binnen de verschillende pijlers wordt over een groot scala van aanpakken en projecten gesproken die geen extra toevoeging van het programma behelzen. Het ontbreekt aan een concreet uitvoeringsplan op de verschillende peilers om hier op in te spelen.

Hoe kan het beter?

- Wat de SP betreft kan het programmabureau NPRZ beter opgeheven worden. Het is een extra schakel die een eenduidige regie en zeggenschap over de aanpak op Zuid eerder

vertroebelt dan verbetert. De samenwerking met het rijk, corporaties, werkgevers, onderwijs en andere partners kan beter direct aangestuurd worden vanuit de gemeente Rotterdam die weer de volledige verantwoordelijkheid en regie op zich moet nemen. In plaats van een apart programmabureau dat weinig invloed kan uitoefenen op het uit te voeren beleid moet binnen elk beleidsterrein FTE's ingezet worden die continue de maximale extra inzet op de focusgebieden van Zuid bewaken en er voor zorgen dat, binnen dat specifieke beleidsterrein, verantwoording wordt afgelegd over deze extra inzet.

- Bij de aanpak van de sociale problemen op Zuid is de betrokkenheid en zeggenschap van bewoners een absolute voorwaarde. 'Zuid vooruit' moet wat de SP betreft een beweging van onderop worden waarbij de gemeente samen met bewoners en partners zich inzet voor concrete, zichtbare en door bewoners gewenste verbeteringen van de wijken. Daarbij kunnen de gebiedscommissies een belangrijke rol hebben in de uitwerking van het beleid en de participatie van bewoners. De SP vindt dat de gebiedscommissies, net als de deelgemeente voorheen, weer een formele positie moeten krijgen bij de aanpak van de problemen op Zuid.
- Daarnaast wil de SP dat de focuswijken worden ontzien van gemeentelijke bezuinigingen op welzijnswerk, vraagwijzers, buitenruimte en zorgvoorzieningen. Dit wordt met het onderbrengen van de extra aanpak voor Zuid binnen alle gemeentelijke beleidsterreinen veel eenvoudiger uitvoerbaar. Nu vallen bijvoorbeeld welzijn en buitenruimte geheel buiten het programma.
- De SP wil dat de gemeente, het rijk en de corporaties extra gaan investeren in de focuswijken. Voor ieder beleidsveld wil de SP dat zeer inzichtelijk wordt gemaakt om welk bedrag het gaat en van wie. Ieder jaar wordt de raad bij de begroting hierover geïnformeerd. Hierna worden per peiler concrete maatregelen genoemd waar volgens de SP deze middelen het hardste nodig zijn.

2. PEILER SCHOOL

Basisonderwijs

De plannen van het NPRZ op de peiler onderwijs lijken veel en indrukwekkend, maar zijn in feite gewoon onderdeel van het Rotterdams onderwijsbeleid. Het is onduidelijk wat de extra inzet vanuit het NPRZ is op het gebied van onderwijs. Wat wordt er op dit gebied gedaan op Zuid dat niet overal in de stad gebeurt?

Voor de leeftijdsuitbreiding in het primair en voortgezet onderwijs in de Children's Zones is 10,6 miljoen euro beschikbaar. Daarvan komt 4,5 miljoen van het rijk. Daar bovenop is 1,8 miljoen beschikbaar voor specifiek de groepen nul in de Children's Zones. De afspraken met het rijk hierover zijn langdurig. Er wordt uitgegaan van een aanpak voor de gehele duur van het nationaal programma, twintig jaar, en iedere vier jaar worden de uitvoeringsafspraken herijkt.

De wachtlijsten voor de groepen nul zijn het langst in de focuswijken. In het uitvoeringsplan wordt gesproken van een uitgebreider aanbod in de groepen nul voor doelgroeppeuters, wat de wachtlijsten zou moeten verkorten. Het is onduidelijk wat hier precies mee wordt bedoeld en op welke manier een uitgebreider aanbod een verkorting van de wachtlijsten oplevert. Ook is onduidelijk waar dat uitgebreider aanbod uit bestaat en of dit uitgebreider aanbod alleen beschikbaar is in de focuswijken of in heel Rotterdam. De SP zou graag inzicht krijgen in de manier waarop de jaarlijkse extra 1,8 miljoen ingezet worden voor de groepen nul en hoe het kan dat, ondanks dit jaarlijks extra bedrag, er toch zulke wachtlijsten zijn.

Een van de actiepunten van het NPRZ is de aanpak van voortijdig schoolverlaten. Wat die aanpak precies behelst wordt niet benoemd. Er wordt her en der gesproken over een preventieve aanpak, zonder concreet te omschrijven waar die aanpak uit bestaat en waarin de aanpak van voortijdig schoolverlaten op Zuid verschilt van de aanpak in de rest van de stad. Vanaf welke leeftijd begint de preventieve aanpak? Wie voert deze uit?

Bij het maken van een schoolkeuze wordt de jeugd op Zuid middels 'ombuiggesprekken' gestuurd in de richting van sectoren waarin baan zekerheid absoluut niet bestaat. Voorbeelden hiervan zijn juist de door de NPRZ genoemde sectoren als techniek, haven en zorg. In die sectoren zijn de laatste jaren enorm veel ontslagen gevallen en ook voor de toekomst ziet het er niet rooskleurig uit. De SP vraagt zich af hoe deze dwang richting werkloosheid, waar dit eigenlijk op neer komt, bijdraagt aan de motivatie van leerlingen om te leren. Het omgekeerde lijkt meer voor de hand liggend. Een gedwongen keuze voor een studierichting draagt bij aan meer schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten. De SP is van mening dat een opleiding altijd moet aansluiten op de talenten of krachten van het kind. Kinderen die breed geprikkeld worden zijn beter voorbereid op de arbeidsmarkt.

Hoe kan het beter?

- Volgens de SP zou de preventieve aanpak voor vroegtijdig schoolverlaten vanaf een jongere leeftijd ingezet moeten worden. Dit betekent in een vroeg stadium meer aandacht voor een kind door mentoren. Mentoren en docenten in het voortgezet onderwijs hebben vaak te weinig tijd om goed zicht te hebben op de persoonlijke situatie van hun leerlingen. Schooluitval wordt juist vaak veroorzaakt door bijvoorbeeld de thuissituatie. Op scholen moet meer sociaal-pedagogische begeleiding komen. Op elke melding van een schoolverlater of veel schoolverzuim (ook bij niet-leerplichtigen) reageren we met een thuisbezoek. We hanteren een persoonlijke benadering, met een persoon die regelmatig contact heeft met de jongere. Probleemleerlingen worden alleen van school gestuurd als er een vervangende school of traject is.
- Starten met het inzetten van extra groepen 0 in de focuswijken om direct de wachtlijsten weg te werken. Iedereen erkent dat groepen 0 voor de doelgroepkinderen een enorm verschil uit kunnen maken dus moeten we juist in deze wijken op Zuid streven naar het verdwijnen van wachtlijsten en het vergroten van de kwaliteit.

- Tegengaan van te hoge werkdruk. Juist in de focuswijken hebben we de beste leerkrachten nodig omdat er veel kinderen met achterstanden zitten. Het Rotterdamse Leraren CAO is geen extra inzet op de al bestaande maatregelen. Het verhogen van werkdruk door schoolbesturen, zoals BOOR bijvoorbeeld doet door leerkrachten 3,5 uur per week extra les te laten geven ten koste van de voorbereidingstijd, draagt al helemaal niets bij aan een constructieve oplossing.
- Meer geld voor leerkrachten in het basisonderwijs zodat er kleinere klassen komen. De focuswijken kennen veel kinderen met leerachterstanden per klas en kleinere klassen zorgen voor gerichtere aandacht van de leraar, wat leidt tot verbeterde schoolprestaties.

MBO

De Rotterdamse haven economische motor van deze regio is in een snel tempo aan het veranderen. De behoefte aan werk op MBO niveau 1 en 2 daalt, de techniek wordt steeds ingewikkelder en de transport automatiseert. Zonder de tomeloze concurrentie drift die onze haven tegen zichzelf opzet zou er met de pensionering van de huidige groep haven werkers genoeg werk zijn voor jongeren op dit niveau. Automatisering en uitbreiding van de capaciteit in de container en chemie sector slaat met een harde vuist deuken in de kansen voor de gediplomeerde schoolverlaters op dit niveau. Dit alles komt uit de koker van het havenbedrijf Rotterdam, de havenvisie van de gemeente Rotterdam en Deltalinqs.

Het NPRZ schrijft dat ze een totaal van 220 opleidingsplaatsen, met zicht op meer, een grote sprong vinden voor hun doelstellingen. Echter de 100 plaatsen die door Deltalinqs worden aangeboden zijn tot op heden niet gevuld, Deltalinqs stelt dat aan het einde van deze opleiding zeker 3 serieuze gesprekken worden gevoerd. Van de 20 plaatsen bij de RET was er vorig jaar 1 gevuld en de 100 plaatsen bij defensie zijn in geen geval gereserveerd voor de jongeren op Rotterdam-Zuid. Dit aantal slaat eerder op het landelijke aantal plaatsen voor jongeren bij defensie. Het NPRZ claimt deze plaatsen als een overwinning maar niets wijst erop dat ze een rol hebben bij het verwezenlijken hiervan, noch dat ze deze hebben verzilverd voor zuid. De SP wil weten wat de voorwaarden zijn van deze baangaranties en wat de reden is dat jongeren hier niet voor kiezen.

De inzet van NPRZ op MBO 3 of 4 opgeleide jongeren is een goed plan. De SP vindt echter dat er veel meer nodig is dan startgaranties. Onduidelijk is echter waar deze startgaranties uit bestaan. Het aantal jongeren dat gebruik maakt van deze startgaranties is bedroevend laag. Wat de SP betreft is dit een duidelijk signaal. Niet dat de jongere op Zuid niet willen, maar dat de startgaranties weinig te bieden hebben.

Hoe kan het beter?

- Als we willen dat onze jongeren een plek krijgen en houden zullen we allemaal onze rug recht moeten houden en op hoge poten naar het havenbedrijf moeten stappen. De boodschap moet zijn dat we willen dat er plaats blijft voor onze jongeren. Werk is er, nu nog de wil om dit veilig te stellen. Het stimuleren van de onderlinge concurrentie in de haven zou plaats moeten maken voor het garanderen van banen.
- Het stimuleren van jongeren om een bepaalde keuze te maken in het leven is een gok op de lange termijn. De toekomst is onzeker door een schommelende economie en snelle technologische vooruitgang. Laat het grote geld niet onze kinderen sturen, maar help ze met het doen wat ze echt willen doen. Naast havenwerker, trammonteur en soldaat hebben we een hele wereld waar van alles in kan. We moeten het palet van nu niet krampachtig vast blijven houden, maar opzoek gaan naar wat er mogelijk is in alle sectoren. Niet ons blind staren op een bepaald type werk, maar door gaan met zoeken naar de kansen.
- Harde afspraken met het bedrijfsleven over het aantal stageplekken en baangaranties met goede voorwaarden die het aantrekkelijk maken voor leerlingen om voor een dergelijke baangarantie te kiezen.

3. PEILER WERK

Activering van werkzoekenden

10 Procent van de Rotterdammers op Rotterdam Zuid met een bijstandsuitkering is kansrijk op de arbeidsmarkt. Meer dan de helft van alle uitkeringsgerechtigden is feitelijk kansloos, en 38 procent valt in de categorie 'pre-matching'. Dat betekent dat je minstens een paar jaar aan bijscholing en re-integratie nodig hebt om aan een betaalde baan te komen. Vooropgesteld dat die baan er is, natuurlijk. Deze cijfers zijn om somber van te worden, maar zijn wel de realiteit. Daarom vindt de SP het onbegrijpelijk dat er binnen het NPRZ zo hard wordt ingezet op instroombeperking en handhaving bij deze groep.

Het 'op gang brengen' van de pre-matching doelgroep gebeurt momenteel aan de hand van diverse instrumenten, waaronder Nederlandse les, ondersteuning van Frontlijn of psychologische ondersteuning. De belangrijkste peiler is een rijke keur aan zogenaamde re-integratie trajecten, oftewel werken voor je uitkering. De SP wil graag weten wat de specifieke rol van het programmabureau NPRZ is bij de inzet op de pre-matching doelgroep. Uit het uitvoeringsplan is niet te herleiden of op een Zuid een andere aanpak geldt dan in de rest van de stad. Het NPRZ is voornemens 4500 uitkeringsgerechtigden benaderen om plannen te maken voor een terugkeer naar de arbeidsmarkt, zonder te benoemen in welke doelgroep die mensen vallen? De SP wil weten of deze aanpak buiten de normale doorlichting van de bijstandsdossiers over de hele stad valt en of dit alleen speciaal in de focuswijken ingezet wordt. De SP is van mening dat de huidige aanpak uitsluiting creëert wanneer er gesproken wordt over terugkeer naar de arbeidsmarkt. Dit is de arbeidsmarkt.

Uit het uitvoeringsplan wordt niet duidelijk wat er aan budget beschikbaar vanuit de gemeente voor de pre-matching doelgroep in Rotterdam Zuid, de SP zou dit graag willen weten. Ook blijkt uit het uitvoeringsplan dat er budget voor de pre-matching doelgroep beschikbaar is vanuit het Europees Sociaal Fonds, zonder dat daarbij vermeld wordt hoeveel dit is. De SP is erg benieuwd hoeveel geld van uit dit fonds beschikbaar is voor de pre-matching doelgroep, op welke manier dit wordt ingezet en of dit structureel elke twee jaar wordt aangevraagd, zoals volgens de voorwaarden dient te gebeuren.

In de voortgangsrapportage zegt van het NPRZ is te zien dat de aanpak van schulden voor Zuid nog 'onvoldoende specifiek' van de grond is gekomen. Laten schulden nou probleem nummer 1 zijn in de focuswijken. Uit onderzoek blijkt overduidelijk dat mensen met schulden zich uitsluitend op hun korte termijn problemen, op overleven, kunnen richten. Als je elk moment je huis uit kan worden gezet kun je je moeilijk concentreren op sollicitaties. Dus pak dat probleem nou goed aan. De aanpak van schuldenproblematiek komt niet terug in het uitvoeringsplan. De SP vraagt zich af waarom niet. Betekent dit dat er momenteel geen concrete plannen voor de aanpak van de schuldenproblematiek zijn? Is er momenteel budget beschikbaar voor de aanpak van de schuldenproblematiek en heeft dit nog wel een prioriteit?

Van deze re-integratietrajecten is niet bewezen dat het helpt om aan een betaalde baan te komen. En als deze Rotterdammers niet mee willen of kunnen werken, volgt er een boete op de uitkering Omscholen zou wel kunnen werken, enigszins geacht de leeftijd van de betreffende mensen natuurlijk, maar daar geeft de gemeente maar bedroevend weinig geld aan uit. Een certificaat hier en daar, maar echte degelijke omscholing tot een ander beroep, daar doen UWV en Werk en Inkomen niet aan. Ruim driekwart van de niet werkenden/ werkzoekenden heeft geen startkwalificatie. De SP vraagt zich af of er vanuit het NPRZ plannen zijn om in te zetten op omscholing voor een startkwalificatie of hoger.

Jeugdwerkloosheid

Het NPRZ werkt momenteel samen met betrokkenen binnen de Rijksoverheid en het UWV Werkbedrijf werkt aan nieuwe interventies. De huidige interventies binnen het NPRZ zijn voornamelijk repressief van aard: instroombeperking, controles en handhaving en 'arrangementen'

voor uitkeringsgerechtigden. Door het opwerpen van obstakels is het logisch dat de instroom in de bijstand verminderd. Het NPRZ is echter onduidelijk waar deze jongeren dan heen gaan. De SP is bang dat een groeiende groep jongeren in de anonimiteit dreigt te verdwijnen. Door aanspraak te kunnen maken op enige vorm van uitkering blijven deze jongeren in beeld, wat altijd te prefereren valt boven het uit zicht verdwijnen.

Recentelijk is het reële probleem van arbeidsdiscriminatie veel in het nieuws geweest. Dit onderwerp is nergens terug te vinden in het NPRZ. De SP vraagt zich af of het programmabureau arbeidsdiscriminatie erkent als enorm struikelblok voor veel werkzoekende jongeren op Zuid.

Het grootste gebrek in het uitvoeringsplan van het NPRZ is echter het ontbreken van concrete targets. Het NPRZ lijkt niet veel verder te komen dan 210 startgaranties in 2015 bij RET Deltalings en Defensie. De SP vraagt zich af of dit de enige targets zijn. Ter vergelijking: in Amsterdam hebben ze als target, voor de hele stad natuurlijk, 5250 jongeren aan het werk. Het ontbreken van heldere targets voor het oplossen van jeugdwerkloosheid lijkt te duiden op een gebrek aan ambitie.

Hoe kan het beter?

- Schuldhelpverlening. Investeer miljoenen extra in degelijk maatschappelijk werk, en denk niet dat schulden vanzelf weg gaan. Sterker nog, de kei- en keiharde aanpak van mensen met een uitkering die niet precies doen wat het NPRZ wil, zorgt voor veel extra schulden. Korte termijn oplossingen werken niet, een paar maanden de post open laten maken door een student van Frontlijn laat schulden niet verdwijnen. Schulden stabiliseren en oplossen is intensief maatwerk. Op deze manier kunnen we ook de 'pre-matching' groep proberen dichter bij een betaalde baan te laten komen. Niet door ze eindeloos op te jagen en voor een uitkering te laten werken, maar door ze te helpen om hun problemen te overkomen. Bijvoorbeeld door schuldhulp, en pas als hun leven enigszins op orde is kijken wat de mogelijkheden zijn richting werk.
- Wat de SP betreft zetten we in op de groep werkloze Zuiderlingen die redelijk kansrijk zijn op de arbeidsmarkt, met name jongeren natuurlijk, en gaan we hen helpen met degelijke her- en omscholing. Laat zien dat de jongeren maar wat graag aan het werk willen en dat de arbeidsmarkt hen een plek moet bieden.
- Stimulering van de wijk economie gericht op 4-5 winkelgebieden in de focuswijken op een manier zoals die succesvol is toegepast bij de Kruiskade: ook hier is de alliantie en samenwerking van bewoners, gemeente en ondernemers cruciaal.
- Premies aan werkgevers in het MKB die jongeren een baan of leer-werktraject geven. MKB Nederland vraagt hier al jaren om. Als bijdrage in de kosten voor de begeleiding van deze jongeren. In Amsterdam hebben ze dit inmiddels uitgewerkt, en krijgen werkgevers een premie van 1000 tot 1500 euro, als ze iemand uit deze doelgroep aannemen.
- Een salaris. Je zou kunnen denken aan een baan van een half jaar of een jaar, die de werkgever weinig kost, maar wel het minimumloon biedt voor de jongere. Zo'n baan is een enorme opsteker voor de jongere, je kunt laten zien wat je kan, en je hebt de status van een echt loon. Dit in tegenstelling tot alle zogenaamde re-integratietrajecten als werkervaringsplaatsen, stages enzovoort.
- Het verstrekken van een uitkering heeft als belangrijke bijkomstigheid dat deze jongeren in beeld blijven. De instroom bemoeilijken heeft een averechts effect.
- De startersbeurs. Deze wordt momenteel helemaal niet benoemd als mogelijk middel tegen jeugdwerkloosheid. Ondanks de kritiek in de evaluatie is het opvallend dat de startersbeurs helemaal niet genoemd wordt in het kader van het NPRZ.

4. PEILER WONEN

In de peiler wonen wordt er met name ingegaan op de herstructurering van verschillende wijken op Zuid ten behoeve van meer midden en hoge inkomens. Deze peiler is meer een wensenlijstje dan een concreet uitvoeringsplan. Investerings op Zuid zoals in Hart van Zuid zijn positieve ontwikkelingen, maar hebben weinig van doen met het programma of aansturing door het programma-bureau. In de huidige situatie, waar op het gebied van werk en inkomen nog weinig resultaten zijn geboekt, betekent dit dat bewoners van Zuid plaats moeten maken voor 'nieuwe' Rotterdammers om aan de NPRZ doelstellingen te kunnen voldoen (G4).

De inspraak van huidige bewoners van Zuid lijkt bij deze peiler te ontbreken en navraag bij bewonersverenigingen en de gebiedscommissies op Zuid leert dat er geen communicatie is richting de bewoners in de gebieden die op de nominatie staan voor sloop en/of grootschalige renovatie. De SP wil weten wanneer en op welke manier bewoners wél betrokken gaan worden bij deze ingrijpende plannen met hun buurt? Wat de SP betreft kunnen deze plannen pas na een gedegen inspraakproces (per buurt) doorgang vinden.

De financiële dekking is minimaal voor deze peiler, met name op het gebied van de aanpak van de particuliere voorraad die een grote onrendabele top kent. Hoe deze financiële dekking opgevangen gaat worden de komende jaren is niet duidelijk. Telkens weer wordt het 'aantrekken van marktpartijen' als dé oplossing genoemd, maar afgelopen jaren heeft dit geen resultaat opgeleverd. Logisch, de onrendabele top zal door iemand opgevangen moeten worden. De SP wil van het college weten welk budget nu daadwerkelijk beschikbaar vanuit de gemeente voor de aanpak particuliere voorraad, en welk budget vanuit de corporaties en het Rijk.

Opvallend is dat in het uitvoeringsplan ook wordt gesproken over het inzetten van de 'verhuurdersheffings-korting' van het Rijk voor de aanpak particuliere voorraad. Dit is de enige extra investeringsruimte van de corporaties van zo'n 15 miljoen per jaar. De SP vraagt zich af of dit mag, dit geld is immers bedoeld als geld voor extra investering in de huurvoorraad (10.000/15.000 euro per woning extra). De SP wil weten wat er exact met dit 'extra' geld gebeurt en of dit budget expliciet beschikbaar voor de focusgebieden. Verder willen wij van het college weten wat is de rol van de corporaties is bij de aanpak van de particuliere voorraad. Klopt het dat ze betrokken zijn bij VVE010 en inzetbaar zijn als beheersinstrument bij slecht functionerende of ontbrekende VVE's? Op welke wijze wordt dit vorm gegeven? En welke rol speelt het programma-bureau NPRZ bij VVE010?

De corporaties hebben in het kader van NPRZ afgesproken tot en met 2018 494 miljoen euro te gaan investeren en 1.400 woningen per jaar aan te pakken (88.214 euro per woning?!). Hierbij beperken zij zich niet tot de focuswijken, het geld gaat met name naar de omliggende tuinsteden, zoals Vreewijk en Wielewaal. Is de 494 miljoen niet met name geld dat al op de plank ligt, net als in andere delen van Rotterdam, voor het projectmatig onderhoud en renovatie van hun voorraad. Wat maakt deze pot geld en aanpak bijzonder te opzichte van andere delen van Rotterdam en wat gaat er nu echt geïnvesteerd worden in de focuswijken?

Hoe kan het beter?

- Gemeente, rijk en corporaties zetten gezamenlijk een stimuleringsfonds op dat renovatie en aanpak van de slechte particuliere voorraad moet versnellen. In de kern gaat het om een operatie die vergelijkbaar is met de stadsvernieuwing uit de jaren 70 en 80. Bouwen voor de buurt in plaats van voor de middenklasse van buiten. Wat de SP betreft moet de bijdrage van de gemeente en rijk aan dit fonds verdubbeld worden met name de 'grondige' aanpak van 1.500 woningen te kunnen realiseren.
- Deze aanpak wordt gecombineerd met de verduurzaming van de woningvoorraad op Zuid. Het geld kan gevonden worden door een beroep op de middelen die beschikbaar zijn voor het landelijke energieakkoord, door de investeringsruimte van de corporaties beter te richten, beschikbaar stellen van gemeentelijk geld (rotatiefonds) en een sterkere lobby

richting het rijk.

- Wat de SP betreft moet de korting van de verhuurdersheffing (15 miljoen per jaar) voor corporaties direct terugvloeien in het verbeteren van de sociale voorraad op Zuid. Particuliere verhuurders die aanspraak kunnen maken op deze korting moeten actief benaderd en geïnformeerd worden.
- Ook op Zuid is een groot tekort aan betaalbare woningen voor gezinnen, opgroeien in een te klein huis draagt niet bij aan de ontwikkeling van kinderen. Corporaties moeten extra gestimuleerd worden om te zorgen voor uitbreiden (op zijn minst gelijk houden!) van de betaalbare voorraad in dit segment op Zuid.